

Algoritmi

10. november 2011

This work is licensed under a Creative Commons
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0
Unported License

Kazalo

1	Podatkovne strukture	2
1.1	Dvojno-povezan seznam	2
1.2	Binarno drevo	2
1.3	Ulomki	3
2	Teorija števil	4
2.1	Praštevila	4
2.2	Največji skupni delitelj in najmanjši skupni večkratnik	5
2.3	Fibonaccijevo zaporedje	5
3	Iskalni algoritmi	6
3.1	Binarno iskanje	6
4	Grafi	6
4.1	Eulerjev in Hamiltonov graf	7
4.2	Iskanje maksimalnega pretoka skozi graf	7
4.3	Topološko urejanje	7
4.4	Iskanje najcenejših poti	7
5	Računska geometrija	8
5.1	Najbližji par v množici točk	8
6	Random stuff	9
6.1	Možne vsote podmnožic	9
6.2	Hanojski stolpi	9
6.3	CRC varnostno kodiranje	9
6.4	Levenshteinova razdalja med nizi	10

Poglavje 1

Podatkovne strukture

1.1 Dvojno-povezan seznam

Dvojno-povezan seznam

```
1  class Link<T> {
2      Link<T> p,n; // previous, next
3      T val; // value
4
5      public Link(Link<T> prev, T v, Link<T> next) { p=prev; val = v; n=next; }
6      public Link(T v) { this(null, v, null); }
7
8      public Link remove() { // remove self, return next
9          Link next = n;
10         if(p!=null) p.n = n;
11         if(n!=null) n.p = p;
12         n = null;
13         p = null;
14         return next;
15     }
16
17     public Link move(int k) { // move k places
18         Link<T> out = this;
19         boolean forward = true;
20         if(k<0) { k = -k; forward = false; } // move backwards
21         while(k --> 0 && out != null) if(forward) out = out.n; else out = out.p;
22         return out;
23     }
24
25     public void insert(Link<T> next) { // insert after
26         Link<T> nn = this.n;
27         if(nn!=null) {
28             next.n = nn;
29             nn.p = next;
30         }
31         next.p = this;
32         this.n = next;
33     }
34
35     public static <T> Link<T> createLinks(T... links) { // create links and return first
36         Link<T> first = new Link<T>(links[0]), next=first;
37         for(int i=1; i < links.length; i++) {
38             next.insert(new Link<T>(links[i]));
39             next = next.n;
40         }
41         return first;
42     }
43
44     public String toString() { return val.toString(); }
45 }
```

1.2 Binarno drevo

Binarno drevo

```
1  class Node<T extends Comparable<T>> {
2      Node<T> l,r; // left, right
3      Node<T> parent;
4      T val; // value
```

```

5
6     public Node(Node<T> left, T v, Node<T> right) { l=left; val = v; r=right; }
7     public Node(T v) { this(null, v, null); }
8
9     public void insert(T v) {
10         int cmp = v.compareTo(val);
11         if(cmp==0) {
12             return;
13         } else if(cmp < 0) {
14             if(l!=null) { l.insert(v); } else { l = new Node<T>(v); l.parent = this; }
15         } else {
16             if(r!=null) { r.insert(v); } else { r = new Node<T>(v); r.parent = this; }
17         }
18     }
19     public boolean contains(T v) {
20         int cmp = v.compareTo(val);
21         if(cmp==0) {
22             return true;
23         } else if(cmp < 0) {
24             if(l!=null) { return l.contains(v); } else { return false; }
25         } else {
26             if(r!=null) { return r.contains(v); } else { return false; }
27         }
28     }
29
30     public String getTreeString() {
31         return "(" +
32             ((l!=null)?l.getTreeString():"_") + ", " +
33             toString() + ", " +
34             ((r!=null)?r.getTreeString():"_")
35         + ")";
36     }
37
38     public String toString() { return val.toString(); }
39 }

```

1.3 Ulomki

Ulomki

```

1     class Fraction {
2         long num, denom;
3
4         public Fraction(long numerator, long denominator) {
5             num = numerator;
6             denom = denominator;
7             fix();
8         }
9
10        public Fraction negate() {
11            Fraction out = this.clone();
12            out.num = -out.num;
13            out.fix();
14            return out;
15        }
16        public Fraction add(Fraction b) {
17            Fraction ax = this.clone(), bx = b.clone();
18            long LCM = ax.denom*bx.denom / GCD(ax.denom,bx.denom),
19                LCMA = LCM/ax.denom,
20                LCMB = LCM/bx.denom;
21
22            ax.num *= LCMA; ax.denom *= LCMA;
23            bx.num *= LCMB; bx.denom *= LCMB;
24
25            ax.num += bx.num;
26            ax.fix();
27            return ax;
28        }
29        public Fraction add(int x) {
30            Fraction out = this.clone();
31            out.num += out.denom*x;
32            out.fix();
33            return out;
34        }
35        public Fraction remove(Fraction b) {
36            return this.add(b.negate());
37        }
38        public Fraction remove(int x) {
39            return add(-x);
40        }
41        public Fraction mul(long x) {
42            Fraction out = this.clone();

```

```

43         out.num *= x;
44         out.fix();
45         return out;
46     }
47     public Fraction mul(Fraction x) {
48         Fraction out = this.clone();
49         out.num *= x.num;
50         out.denom *= x.denom;
51         out.fix();
52         return out;
53     }
54
55     public void fix() { // an in-place method!
56         if(num==0) denom = 1;
57         if(num<0 && denom<0) {num = -num; denom = -denom; }
58         if(num>0 && denom<0) {num = -num; denom = -denom; }
59     }
60     public Fraction simplify() {
61         long GCD = GCD(num,denom);
62         num/=GCD;
63         denom/=GCD;
64         return this;
65     }
66     public long sign() {
67         if(num==0) return 0;
68         if((num<0 && denom<0) || (num>0 && denom>0)) return 1;
69         return -1;
70     }
71     public long wholePart() { return num/denom; }
72
73     @Override
74     public Fraction clone() { return new Fraction(num, denom); }
75
76     @Override
77     public String toString() { return num + "/" + denom; }
78
79     public int compareTo(Fraction frac) {
80         long t = this.num * frac.denom;
81         long f = frac.num * this.denom;
82
83         if(t>f) return 1;
84         else if(f>t) return -1;
85         else return 0;
86     }
87
88     public static long GCD(long a, long b) {
89         return BigInteger.valueOf(a).gcd(BigInteger.valueOf(b)).longValue();
90     }
91 }

```

Poglavje 2

Teorija števil

2.1 Praštevila

Preprosti algoritem za preverjanje praštevilstosti

```

1  public static boolean isPrime(int a) {
2      if(a<=1) return false;
3
4      for(int i=2; i<=Math.sqrt(a); i++)
5          if(a%i==0) return false;
6
7      return true;
8  }
9
10 public static boolean isPrime2(int a) {

```

```

11     return BigInteger.valueOf(a).isProbablePrime(5);
12 }

```

2.2 Največji skupni delitelj in najmanjši skupni večkratnik

2.2.1 Evklidov algoritem

Evklidov algoritem za iskanje največjega skupnega delitelja

```

1  public static int GCD(int a, int b) {
2      if(a==0) return b; else
3      if(b==0) return a; else
4      if(a>b) return GCD(b, a%b); else
5      return GCD(a, b%a);
6  }
7
8  public static int GCD2(int a, int b) {
9      return BigInteger.valueOf(a).gcd(BigInteger.valueOf(b)).intValue();
10 }

```

2.2.2 Najmanjši skupni večkratnik

$$\text{lcm}(a, b) = \frac{a * b}{\text{gcd}(a, b)}$$

2.3 Fibonaccijevo zaporedje

Algoritem za izračun prvih n števil Fibonaccijevega zaporedja reda k

```

1  public static int[] Fib(int n, int k) {
2      // tabela vrednosti zaporedja (na začetku 0,0,...,0,1,0,...)
3      int[] out = new int[n];
4      out[k-1]=1;
5
6      // generiramo zaporedje naprej – nov element je vsota zadnjih k elementov
7      for(int i=k; i<n; i++)
8          for(int j=0; j<k; j++)
9              out[i] += out[i-j-1];
10
11     return out;
12 }

```

Algoritem za preverjanje, ali je število del Fibonaccijevega zaporedja reda k

```

1  public static boolean isFib(int a, int k) {
2      if (a==0) return true;
3
4      // tabela zadnjih k vrednosti zaporedja (na začetku 0,0,...,0,1)
5      int[] store = new int[k];
6      store[k-1]=1;
7      // vsota členov
8      int sum=1;
9
10     // kaže na mesto v tabeli, ki ga bomo prepisali
11     int pos=0;
12
13     while(a>sum) {
14         int oldSum = sum;
15         sum = 2*sum-store[pos%k];
16         store[pos%k] = oldSum;
17
18         pos++;
19     }
20
21     return (sum==a); // ali je a člen zaporedja
22 }

```

Poglavje 3

Iskalni algoritmi

3.1 Binarno iskanje

Algoritem binarnega iskanja oz. bisekcije v urejeni tabeli

```
1 public static int binarySearch(int a[], int key) {
2     int left = 0, mid, right = a.length-1;
3
4     while(left<=right) {
5         mid = (left+right)>>>1; // sredina intervala
6         if(a[mid]<key) left = mid+1; else // premaknemo spodnjo mejo
7         if(a[mid]>key) right = mid-1; else // premaknemo zgornjo mejo
8         return mid; // našli smo iskani element
9     }
10    return -1; // iskanega elementa ni v tabeli
11 }
12
13 public static int binarySearch2(int a[], int key) {
14     return Arrays.binarySearch(a, key);
15 }
```

Poglavje 4

Grafi

Graf formalno podamo kot dvojček vozlišč V in povezav E med vozlišči: $G = \langle V, E \rangle$.

Navadno uporabimo enega od naslednjih zapisov grafov:

- **Seznam sosednosti** – za vsako vozlišče hranimo seznam povezanih vozlišč (omogoča hrambo dodatnih podatkov v vozliščih)
- **Seznam pojavnosti** – za vsako vozlišče hranimo seznam njegovih povezav in za vsako povezavo njen seznam vozlišč (omogoča hrambo dodatnih podatkov v vozliščih in na povezavah)
- **Matrika sosednosti** – kvadratna matrika vozlišč, kjer $M_{i,j} \neq 0$ pomeni povezavo med vozliščema v_i in v_j . (omogoča hrambo ene vrednosti na povezavah)
- **Matrika pojavnosti** – matrika vozlišč, kjer $M_{i,j} \neq 0$ pomeni da ima vozlišče v_i povezavo e_j . (omogoča hrambo ene vrednosti na obeh koncih povezave)

4.1 Eulerjev in Hamiltonov graf

4.1.1 Eulerjev graf

Graf je Eulerjev, kadar vsebuje Eulerjev cikel – tak sprehod, ki vsako povezavo uporabi natanko enkrat in se na koncu vrne v izhodišče.

Psevdokoda Fleuryjevega algoritma za iskanje Eulerjevega cikla

```
0 izberi začetno vozlišče
1 prečkaj poljubno povezavo in jo odstrani (tu most prečkamo le če ni boljše izbire)
2 če je bil odstranjen most, odstrani vse točke ki so ostale izolirane
3 če je še kaka povezava, pojdi na 1
4 sicer zaključi algoritem.
```

4.1.2 Hamiltonov graf

Graf je Hamiltonov, kadar vsebuje Hamiltonov cikel – tak sprehod, ki vsako vozlišče obišče natanko enkrat in se na koncu vrne v izhodišče.

4.2 Iskanje maksimalnega pretoka skozi graf

Psevdokoda Ford-Fulkersonovega algoritma za iskanje maksimalnega pretoka skozi graf

```
0 vse pretoke nastavi na 0
1 označi izvirno vozlišče
2 iz označenih vzemi poljubno vozlišče in ga zaznamuj kot obiskanega
3 označi vse neobiskane sosedo do katerih obstaja nezasičena povezava
4 če je povečanje (ali zmanjšanje) toka po povezavi po kateri smo prišli v trenutno vozlišče  $\leftarrow$ 
  manjše od shranjenega, ga shrani
5 če obstajajo označena vozlišča in ponor še ni označen, pojdi na 2
6 če je ponor označen, pojdi po poti od ponora nazaj in popravi pretoke s shranjenim in pojdi  $\leftarrow$ 
  na 1
7 če ni več označenih vozlišč, zaključi algoritem.
```

4.3 Topološko urejanje

Psevdokoda algoritma za topološko urejanje grafa

```
0 naredi delovno kopijo grafa
1 poišči vozlišče brez vhodnih povezav
2 če takega vozlišča ni, zaključi algoritem z napako. (odkrili smo cikel)
3 sicer vozlišče označi z naslednjo oznako in ga odstrani iz grafa
4 če obstaja še kako vozlišče, pojdi na 1
5 sicer prenesi oznake na prvotni graf in zaključi algoritem.
```

4.4 Iskanje najcenejših poti

4.4.1 Dijkstraev algoritem

Psevdokoda Dijkstovega algoritma za iskanje najcenejših poti

```
0 izberi začetno vozlišče, označi ga kot obiskanega in nastavi njegovo trenutno razdaljo na 0
1 ostala vozlišča označi kot neobiskana, nastavi trenutne razdalje na neskončno in jih dodaj v  $\leftarrow$ 
  vrsto neobiskanih
2 izračunaj dolžine poti od izbranega vozlišča do neobiskanih sosedov
3 če je dobljena dolžina do sosedu kje manjša od že znane, jo shrani
4 izbrano vozlišče označi kot obiskano in ga odstrani iz vrste neobiskanih (razdalja do tu je  $\leftarrow$ 
  že minimalna)
5 če vrsta neobiskanih ni prazna, izberi vozlišče z najmanjšo trenutno razdaljo in pojdi na 3
6 sicer zaključi algoritem.
```


Poglavje 5

Računska geometrija

5.1 Najbližji par v množici točk

Preprost algoritem za iskanje najbližjega para točk v množici točk s pometanjem

```
1 static int[][] tocke;
2
3 private static int[] closestPair() {
4     //uredi točke po Y
5     sort(tocka);
6
7     int minTocka1 = 0, minTocka2 = 1;
8     double minRazd = razdalja(minTocka1, minTocka2);
9     //ugotovi najkrajšo razdaljo med sosednjimi točkami po dimenziji Y
10    //ta korak ni nujen, ampak lahko pohitri računanje, ker prej dobimo
11    //boljšo trenutno vrednost za najkrajšo razdaljo
12    for(int i = 1; i < tocke.length-1; i++) {
13        int t1 = i, t2 = i+1;
14        if(((tocke[t2][1]-tocke[t1][1]) >= minRazd)
15            ||(Math.abs(tocke[t2][0]-tocke[t1][0]) >= minRazd)) continue;
16
17        double tmpRazd = razdalja(t1, t2);
18        if(tmpRazd < minRazd) {
19            minRazd = tmpRazd;
20            minTocka1 = t1;
21            minTocka2 = t2;
22        }
23    }
24
25    //preišče okno točk od t1+1...t2 v katerem so lahko točke,
26    //ki so bližje od trenutne vrednosti za najkrajšo razdaljo
27    int t1 = 0, t2 = 2;
28    do {
29        do {
30            double tmpRazd = razdalja(t1, t2);
31            if(tmpRazd < minRazd) {
32                minRazd = tmpRazd;
33                minTocka1 = t1;
34                minTocka2 = t2;
35            }
36            do t2++; while((t2 < tocke.length)
37                &&(Math.abs(tocke[t2][0]-tocke[t1][0]) >= minRazd)
38                &&((tocke[t2][1]-tocke[t1][1]) < minRazd));
39        } while((t2 < tocke.length)&&((tocke[t2][1]-tocke[t1][1]) < minRazd));
40        do {
41            t1++;
42            t2 = t1+2;
43        } while((t2 < tocke.length)&&((tocke[t2][1]-tocke[t1][1]) >= minRazd));
44    } while(t2 < tocke.length);
45
46    return new int[]{minTocka1, minTocka2};
47 }
48
49 private static double razdalja(int t1, int t2) {
50     return Math.sqrt((long)(tocke[t1][0]-tocke[t2][0])*(tocke[t1][0]-tocke[t2][0])
51         + (long)(tocke[t1][1]-tocke[t2][1])*(tocke[t1][1]-tocke[t2][1]));
52 }
```

Poglavje 6

Random stuff

6.1 Možne vsote podmnožic

Algoritem za izračun vseh možnih vsot podmnožic neke množice

```

1 public static boolean[] subsetSums(int[] a) {
2     int M = 0;
3     for(int i : a) M += i;
4     boolean[] m = new boolean[M+1];
5     m[0]=true;
6
7     for(int i=0; i<a.length; i++)
8         for(int j=M; j>=a[i]; j--)
9             m[j] |= m[j-a[i]];
10
11     return m;
12 }
```

6.2 Hanojski stolpi

Rekurzivni algoritem za reševanje igre Hanojski stolpi

```

1 public static void hanoi(int n) { hanoi(n,'a','b','c'); }
2 private static void hanoi(int n, char source, char dest, char by) {
3     if(n==1) {
4         System.out.println(source+"->"+dest);
5     } else {
6         hanoi(n-1, source, by, dest);
7         hanoi(1, source, dest, by);
8         hanoi(n-1, by, dest, source);
9     }
10 }
```

6.3 CRC varnostno kodiranje

Algoritem za izračun CRC varnostnih bitov

```

1 public static boolean[] CRC(boolean[] bits, boolean[] poly) {
2     // ustvarimo dovolj veliko tabelo za izračun in na začetek prilepimo vhodne bite
3     boolean[] tmpbits = new boolean[bits.length + poly.length];
4     System.arraycopy(bits, 0, tmpbits, 0, bits.length);
5
6     for(int pos=0; pos<bits.length; pos++) if(tmpbits[pos])
7         for(int i=0; i<poly.length; i++) if(poly[i])
8             tmpbits[pos+i] = tmpbits[pos+i]^poly[i];
9
10    boolean[] CRCbits = new boolean[poly.length-1];
11    System.arraycopy(tmpbits, bits.length+1, CRCbits, 0, poly.length-1);
12    return CRCbits;
13 }
```

6.4 Levenshteinova razdalja med nizi

Vrste urejanj so:

- brisanje znaka: $d_L("aaa", "aa") = 1$
- vstavljanje znaka: $d_L("aaa", "aaaa") = 1$
- spremembo znaka: $d_L("aaa", "aba") = 1$

Algoritem za izračun Levensteinove razdalje med dvema nizoma

```

1  public static int levensteinDistance(String s1, String s2) {
2      int [][] d = new int[s1.length()+1][s2.length()+1];
3
4      for(int i=0; i<=s1.length(); i++) d[i][0] = i;
5      for(int j=0; j<=s2.length(); j++) d[0][j] = j;
6
7      for(int i=1; i<=s1.length(); i++) {
8          for(int j=1; j<=s2.length(); j++) {
9
10             int del = d[i-1][j]+1, // brisanje
11                ins = d[i][j-1]+1, // vstavljanje
12                sub = d[i-1][j-1]; // sprememba
13
14             if(s1.charAt(i-1) != s2.charAt(j-1)) sub++;
15
16             // shrani najmanjšo izmed razdalj
17             d[i][j] = Math.min(del, Math.min(ins, sub));
18         }
19     }
20
21     return d[s1.length()][s2.length()];
22 }
```